

Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: I-III

Zaproponowany scenariusz spełnia zapisy **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół** właściwe dla I etapu edukacyjnego (klasy I - III) oraz realizuje założenia projektu „**Fascynujący świat nauki i technologii**”.

Uzasadnienie:

Scenariusz realizuje cele kształcenia określone w podstawie programowej. Przewodni temat zajęć – tradycyjne rzemiosło i rękodzieło – podejmuje jedno z głównych zadań edukacji wczesnoszkolnej, jakie stanowi kształtowanie u dziecka pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie umiejętności uczenia się jako sposobu zaspokajania naturalnej ciekawości świata. W trakcie zajęć warsztatowych uczestnicy będą mieli sposobność do rozwoju umiejętności formułowania wniosków poprzedzonych obserwacjami empirycznymi, dotyczącymi przyrody. Zaproponowany przebieg zajęć zdecydowanie sprzyja rozwojowi ciekawości poznawczej, kreatywności oraz umiejętności formułowania wniosków badawczych. Temat zajęć uwzględnia przede wszystkim cele edukacji przyrodniczej, zgodnie z którymi jednym z zadań edukacji wczesnoszkolnej jest kształtowanie umiejętności prowadzenia obserwacji oraz prostych doświadczeń, ich analiza oraz łączenie przyczyny ze skutkiem. Ponadto zajęcia mają na celu ukazanie właściwości i przemian substancji drogą eksperymentalną. W trakcie części warsztatowej zaplanowano zajęcia praktyczne, realizujące założenia podstawy programowej w zakresie edukacji plastycznej. Uczniowie podejmą działalność twórczą, posługując się takimi technikami, jak malowanie na szkło, zdobienie oraz wypalanie porcelany. Ponadto zrealizują prosty projekt w zakresie form użytkowych, poznając technikę garncarstwa.

1	Temat zajęć (na 6 h. dydaktycznych)	Odkrywamy tajemnice życia pradziadków (edukacja polonistyczno – przyrodnicza) Od gliny do garnka (warsztaty plastyczno - techniczne)
2	Cele ogólne	Uczeń: - zwiedza muzeum, poznając tradycyjne rzemiosło i rękodzieło ludowe; - rozwija zainteresowanie różnymi dziedzinami nauki i sztuki; - poznaje materiały z jakich tworzą naczynia ozdobne i użytkowe; - poznaje zasady fizyki oraz chemii, wykorzystywane w rzemiośle; - kształtuje ciekawość poznawczą.
3	Cele szczegółowe (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć)	Uczeń: - bierze udział w zabawie ruchowej <i>Koło młyńskie</i> ; - zna zastosowanie gliny jako surowca naturalnego; - obserwuje proces powstawania garnka - zna zasadę funkcjonowania koła garncarskiego; - obserwuje i wykonuje eksperymenty, ukazujące kurczliwość, plastyczność, rozwodnienie, stężenie materiałów oraz przemiany substancji;

		<ul style="list-style-type: none"> - twórczo współpracuje w grupie; - poznaje wzornictwo regionalne i plastykę obrzędową; - wykonuje zdobienia na porcelanie oraz szkłe, przy użyciu różnorodnych technik; - doskonali umiejętności skutecznego komunikowania swoich spostrzeżeń i opinii.
4	Metody i techniki pracy – służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	<p>Metody pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mini wykład; - pokaz; - obserwacja; - eksperyment; - zajęcia praktyczne. <p>Formy pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca w grupach; - praca indywidualna.
5	Materiały dydaktyczne oraz środki (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - eksponaty muzealne; - próbki surowców naturalnych – glina; - szklane i porcelanowe naczynia; - materiały plastyczne – farby, pędzle.
6	<p>Przebieg zajęć</p> <p>Opis, jak powinny wyglądać warsztaty – może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczanie, eksperyment... - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć 	<p>I. Wstęp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przywitanie, część organizacyjna; - zwiedzanie muzeum – ekspozycja ukazująca tradycyjne rzemiosło i rękodzieło ludowe; - mini wykład na temat metod i technik, wykorzystywanych w rzemiosle ludowym; - sformułowanie problemu: <p>Od gliny do garnka - w jaki sposób w przeszłości powstawały naczynia użytkowe i ozdobne?</p> <p>II. Faza realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja w formie eksperymentalnej wykorzystania zasad fizyki – ruch odśrodkowy oraz przemiany chemiczne – kurczliwość, rozwodnienie, stężenie materiału, właściwości tlenków – w tradycyjnym rzemiosle ludowym; - zajęcia warsztatowe; praca w grupach: <p>Grupa 1 – Glinianki, czyli warsztaty ceramiczne; uczestnicy dowiadują się skąd się bierze glina i jaki proces musi przejść, aby stać się wyrobem ceramicznym. Ponadto poznają zasadę działania koła garncarskiego oraz różne techniki modelowania i zdobienia gliny.</p> <p>Grupa 2 – Na szkłe malowane; uczestnicy poznają historię, warsztat pracy i narzędzia związane z wytwarzaniem szklanych form ozdobnych. Ponadto poznają techniki dekoracji szkła oraz wykonują zdobienia na szkłe.</p> <p>Grupa 3 – Przeplatanki, czyli warsztaty tkackie; podczas spotkania uczestnicy dowiadują się na czym polega praca rzadko już spotykanych przedstawicieli ginących zawodów - tkaczek i wikliniarzy. Ponadto poznają różne techniki tkackie i plecionkarskie. Uczniowie tworzą np. tkane torebeczki, biżuterię, koszyczki, kwiatki i inne przeplatane dekoracje.</p>

		III. Faza końcowa: <ul style="list-style-type: none"> - ewaluacja pracy grup; - wystawa efektów pracy poszczególnych grup warsztatowych; - dyskusja, wnioski podsumowujące; - pożegnanie.
7	Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć (z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)	Zaproponowany scenariusz zajęć realizuje przede wszystkim zapisy podstawy programowej dotyczące edukacji technicznej oraz przyrodniczej, uwzględniając następujące zapisy: <ul style="list-style-type: none"> • edukacja techniczna: <ul style="list-style-type: none"> - orientacja w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku; - rozpoznawanie maszyn i urządzeń wytwórczych; - realizowanie drogi powstawania przedmiotów: od pomysłu do wytworu; - planowanie rozwiązań technicznych – kolejne czynności, dobór odpowiednich materiałów oraz narzędzi; - rozumienie potrzeby organizowania działania technicznego; - właściwe użytkowanie narzędzi i urządzeń technicznych; - utrzymywanie ładu i porządku w miejscu pracy. • edukacja przyrodnicza: <ul style="list-style-type: none"> - obserwacja i prowadzenie prostych doświadczeń, ich analiza oraz powiązanie przyczyny ze skutkiem; - rozumienie wpływu przyrody na życie ludzi; - znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka. Ponadto w przebieg zajęć uwzględnia następujące dziedziny kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • edukacja polonistyczna: <ul style="list-style-type: none"> - uważne słuchanie wypowiedzi oraz wykorzystanie informacji w nich zawartych; - rozwój umysłowy w zakresie wypowiadania się; - dbałość o kulturę języka; - udział w dyskusji: zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi, prezentowanie własnego zdania. • edukacja plastyczna: <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie własnych uczuć i myśli w różnych formach plastycznych; - tworzenie przedmiotów charakterystycznych dla rzemiosła ludowego regionu. • edukacja społeczna: <ul style="list-style-type: none"> - współdziałanie z rówieśnikami i dorosłymi; - rozpoznanie tradycji kulturowej regionu.
8	Opis miejsca realizacji zajęć z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.	Sale wystawiennicze oraz wiata garncarska na wolnym powietrzu lub inne stanowiska do zajęć praktycznych z zapleczem sanitarnym oraz miejscem na spożywanie posiłku. Sale powinny być dostosowane także dla osób niepełnosprawnych. Proponuje się spożycie posiłku przed prezentacją prac.
10	Liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach (wraz z uzasadnieniem)	Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe.. Uzasadnienie: Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w

		klasach I-III szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”.
--	--	--